

Hluk a doprava

Ve městech bývá doprava nejvýznamnějším zdrojem hluku a způsobuje okolo 50 % celkové hlukové zátěže, někdy se uvádí dokonce 70 %! Alarmující je zejména nebývalý nárůst dopravy a situace v místech, která dosahují dopravní nasycenosti po celý den. Na nejrušnějších komunikacích dosahují ekvivalenty hladiny hluku ve dne až 80 dB (v Praze například ulice Veletržní, Legerova, Sokolská). Na adrese www.wmap.cz/atlaszp v části Hluk naleznete hlukové mapy automobilového a tramvajového provozu v Praze ve dne a v noci, které zpracovává Magistrát hl.m. Prahy.

Jak lze snížit hladinu hluku z komunikací?

Prvním protihlukovým opatřením, které by měl realizovat vlastník nebo správce komunikace, je položení nového povrchu (tím lze snížit hlučnost až o 8 dB) a instalace protihlukových bariér – zdi nebo výsadba zeleně (snížení o 5-15 dB). Rovněž je vhodné organizačně regulovat dopravu na hlučných komunikacích prostřednictvím snížení maximální povolené rychlosti, zúžení nebo snížení počtu jízdních pruhů a zákazu vjezdu těžkých nákladních automobilů. Pokud je úroveň hluku pro Vás obtěžující, nebo jsou hluková opatření nedostatečně realizována, určité odhlučnění lze dosáhnout i vhodnou výměnou oken nebo instalací izolace na fasádu domu.

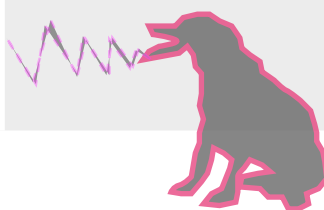

Ticho, prosím

Jste-li obtěžováni hlukem od sousedů, z ulice nebo z blízké prodejny, často nejlepším řešením je oslovit zdroj hluku přímo. Lepší je jednat dříve než později. Můžete zjistit, že dotyčné osoby ani neví o tom, že vás obtěžují a neformálním způsobem problém společně vyřešíte. Obdobně Vy sami se můžete provinít tím, že rušíte někoho jiného, aniž byste to tušili. Být ohleduplný je jedna z nejlepších možností ochrany před hlukem! 10-20% lidí v běžné populaci je vůči hluku velmi citlivých, stejný počet velmi tolerantních, pro zbylých 60-80 % platí, že se zvyšující se hlučností roste adekvátně i reakce na ní (pocity rozmrzelosti a obtěžování).

Důležité zákony a vyhlášky v oblasti hluku	Co upravují
Zákon č. 258/2000Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů Vyhláška č. 523/2006 Sb.	Právní povinnosti provozovatele zdroje hluku, právní postavení orgánů státní správy odpovědných za ochranu před hlukem
Nařízení vlády č. 148/2006 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku	Hygienické limity hluku
Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů	Rozdělení a zařazování pozemních komunikací, výstavba a užívání, povinnosti vlastníků
Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů	Povinnosti subjektů veřejné správy a jejich institucí zveřejňovat a poskytovat informace; podmínky a postupy při vyřizování žádostí
Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů	§ 127 upravující tzv. sousedská práva – obtěžování nebo omezování výkonu práv hlukem

Důležité instituce v oblasti hluku	Činnost a kompetence
Ministerstvo zdravotnictví Hlavní hygienik http://www.mzcr.cz	Řízení a kontrola, rozhodnutí o opravných prostředcích proti rozhodnutí krajských hygienických stanic
Krajské hygienické stanice Hygienická stanice hl.m. Prahy http://www.hygpaha.cz	Dozor nad dodržováním zákazů a limitů, povolování nadlimitního zdroje hluku, hodnocení a řízení zdravotních rizik
Státní zdravotní ústav http://www.szu.cz/chzp/hluk/	Monitorování vztahu zdravotního stavu obyvatel a životního prostředí, hodnocení zdravotních rizik, poradenské služby
Autorizované laboratoře k provádění měření (seznam na stránkách Státního zdravotního ústavu http://www.szu.cz/cekz/index2.php?str=autorizace2)	Měření intenzity hluku a vibrací

Kontaktujte nás
Tento leták najdete také na web stránkách Ústavu pro ekopolitiku, o.p.s. (ÚEP) <http://ekopolitika.cz>. Pro informace o ÚEP volejte 224 826 593, kontaktujte nás mailem iep@ekopolitika.cz nebo nás navštivte osobně na adrese Kateřinská 26, Praha 2.

Vytištěno na recyklovaném a chlorem neběleném papíře.

Rádc
p r o
Praha

HLUK když vás obtěžuje

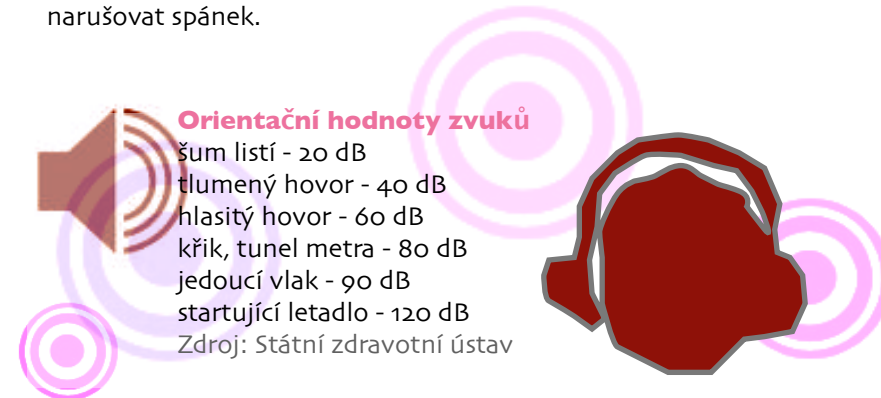
HLUK JE zvuk, který je příliš hlasitý, nebo přijde v nesprávný čas a bez varování.

Je to každý nechtěný zvuk, který člověka ruší, obtěžuje nebo poškozuje – na zdraví, majetku či na životním prostředí. Patří k nejrozšířenějším škodlivinám pracovního i životního prostředí.

Leták, který držíte v ruce, Vás seznámí s problematikou hluku a jeho riziky, představí Vám současné platné právní předpisy a poradí co dělat, když jsou porušovány.

HLUK JE RIZIKEM PRO VAŠE ZDRAVÍ
Můžete-li, vyvarujte se ho!

Vystavení hluku se většinou neprojevuje bezprostředně ani bolestí ani poruchou sluchu. Prokázanými zdravotními účinky dlouhodobého působení hluku mohou být poškození sluchového aparátu nebo vliv na kardiovaskulární, nervový či imunitní systém. Účinky hluku mohou ovlivnit řadu funkcí a reakcí člověka (emocionální stav, únavu), ztěžovat komunikaci či narušovat spánek.

Orientační hodnoty zvuků

šum listů - 20 dB
tlumený hovor - 40 dB
hlasitý hovor - 60 dB
křik, tunel metra - 80 dB
jedoucí vlak - 90 dB
startující letadlo - 120 dB
Zdroj: Státní zdravotní ústav

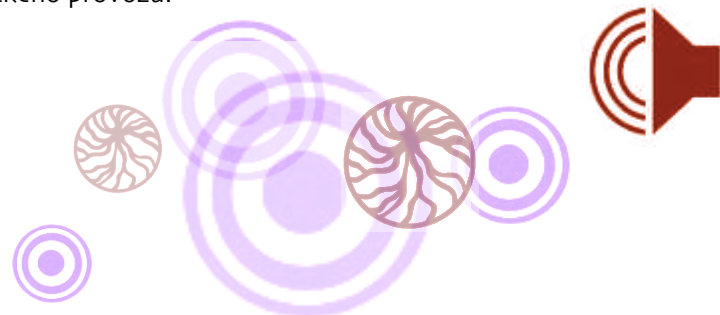
Hluk ruší každého jinak

Hluk je relativní pojem a vždy záleží na vztahu člověka ke zvuku a situaci - protože rušivý může být v některých případech i šepot. Více obtěžuje hluk v noci, ze zdrojů umístěných uvnitř domů a z ovladatelných zdrojů hluku, lépe je snášen hluk plynulý než přerušovaný.

Tento projekt je realizován s finančním přispěním Hlavního města Prahy. Tento leták je pouze informativní a nenahrazuje studium právních předpisů. Vychází z právního stavu k 1.10.2007.

Co jsou hygienické limity hluku?

Provozovatelé zdroje hluku je uložena povinnost dodržovat nejvyšší přípustné hodnoty hluku neboli stanovené hygienické limity (upravuje §30 zákona 258/2000). Stanovují se průměry v denní a noční době, limity se přepočítávají na vnitřní a venkovní prostory či okolí staveb a zvláštní limity platí pro hluk z dopravy a leteckého provozu.

Základní limity pro venkovní hluk (např. u obytných domů)

venkovní hluk	den (6:00-22:00)	noc (22:00-6:00)
základní limit – pro hluk jiný než z dopravy	50 dB	40 dB
pro hluk ze silniční dopravy	55 dB	45 dB
pro hluk z železniční dopravy	55 dB	50 dB
pro hluk z hlavních silnic	60 dB	50 dB
pro hluk v ochranných pásmech drah	60 dB	55 dB
pro starou hlukovou zátěž	70 dB	60 dB
pro starou hlukovou zátěž u železničních drah	35 dB	25 dB

Zdroj: nařízení vlády č. 148/2006 Sb.

Na koho se obrátit, když jste nadměrně obtěžováni hlukem?

Dle občanského zákoníku nikdo nesmí při výkonu svých práv obtěžovat jiného nad přiměřenou míru a ohrožovat výkon jeho práv (§ 127). Proti soustavné nadlimitní hlučnosti třeba ze sousedící pozemní komunikace se lze bránit.

Zjistěte nejdříve, kdo je provozovatelem zdroje hluku. Následně kontaktujte místní orgán ochrany veřejného zdraví, kterým je pro Prahu Hygienická stanice hl.m. Prahy. Zjistěte, jestli o zdroji hluku ví, zda existují měření dokládající splnění nebo nesplnění limitů a případně zda bylo vydáno povolení k provozu nadlimitního zdroje hluku.

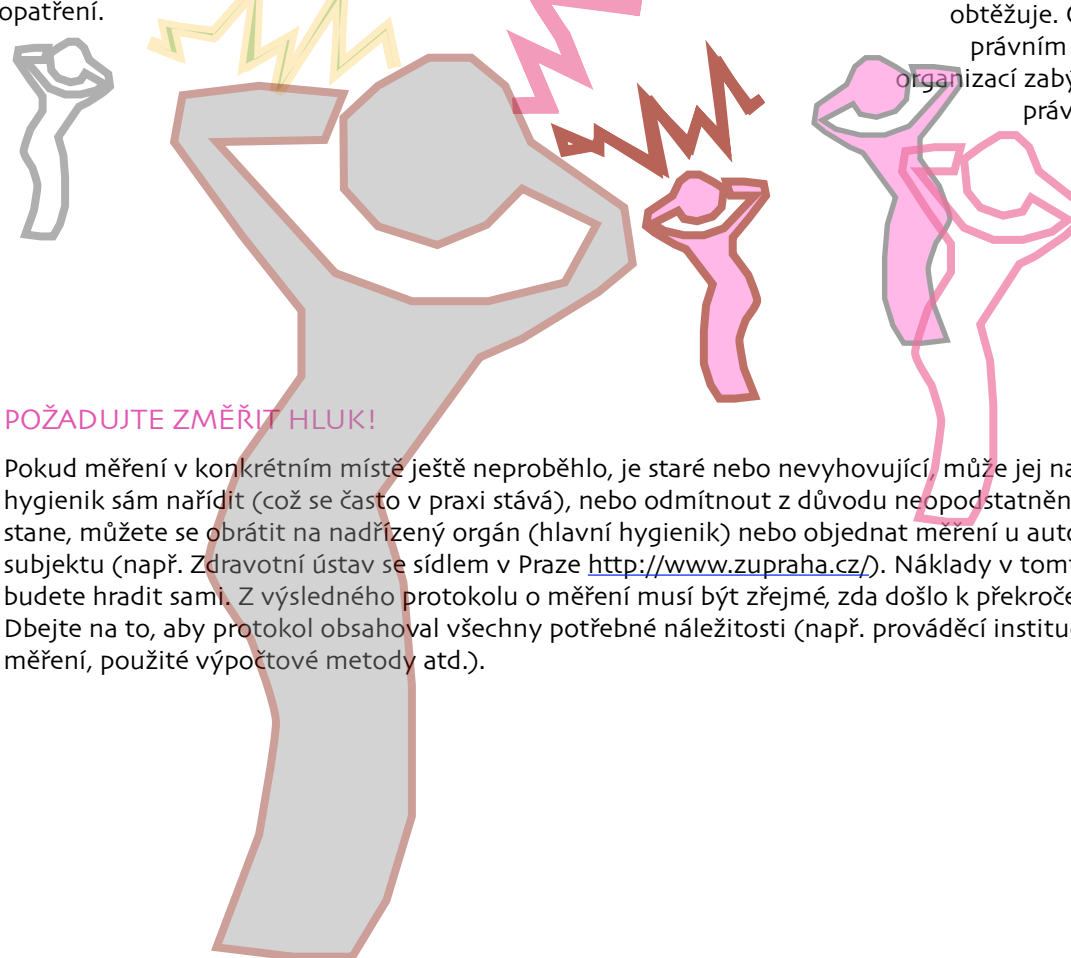
Základní limity pro vnitřní hluk (uvnitř obytných místností)

vnitřní hluk	den (6:00-22:00)	noc (22:00-6:00)
základní limit	40 dB	30 dB
pro hluk ze silniční dopravy (neplatí pro stavby dokončené po 1.6.2006, u nich se použije základní limit)	45 dB	35 dB
pro hluk z hudby, zpěvu a řeči	35 dB	25 dB

Zdroj: nařízení vlády č. 148/2006 Sb.

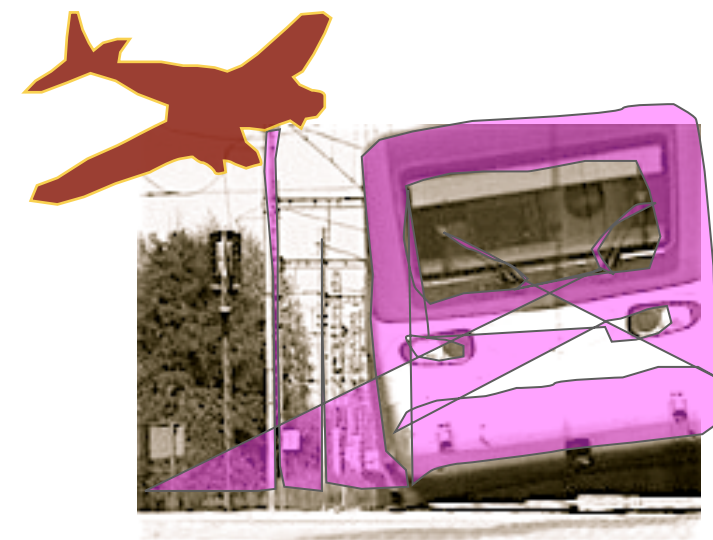
Mohou být limity hluku překračovány?

Ano, mohou. Existují výjimky, kdy nelze z vážných důvodů dodržet hygienické limity a kdy zákon provozovateli umožní překročit je (§31 zákona 258/2000). Takové povolení může provozovateli na základě žádosti vydat krajská hygienická stanice, pokud prokáže, že hluk bude omezen na rozumně dosažitelnou míru (zvažují se náklady, počet zasažených osob). Rozhodnutí o povolení je časově omezené – jeho součástí musí být vždy určení platnosti. Některé výjimky jsou vydávány na dlouhá období a po uplynutí doby platnosti jsou obnoveny. Na základě zákona o svobodném přístupu k informacím máte právo dozvědět se o všech vydaných povoleních, proto napište žádost o informaci na krajskou hygienickou stanici. Rozhodnutí by mělo být v každém případě podloženo harmonogramem realizace opatření ke snížení hluku. Máte tedy možnost se z něj, nebo z podkladů, o které se opírá, dozvědět, zda jsou ve vašem okolí chystána nějaká protihluková opatření.

POŽADUJTE ZMĚŘIT HLUK!

Pokud měření v konkrétním místě ještě neproběhlo, je staré nebo nevyhovující, může jej na Váš podnět hygienik sám nařídit (což se často v praxi stává), nebo odmítnout z důvodu neopodstatněnosti. Pokud se tak stane, můžete se obrátit na nadřízený orgán (hlavní hygienik) nebo objednat měření u autorizovaného subjektu (např. Zdravotní ústav se sídlem v Praze <http://www.zupraha.cz/>). Náklady v tomto případě ovšem budete hradit sami. Z výsledného protokolu o měření musí být zřejmé, zda došlo k překročení limitů či nikoli. Dbejte na to, aby protokol obsahoval všechny potřebné náležitosti (např. prováděcí instituci, čas a datum měření, použité výpočtové metody atd.).

POŽADUJTE OMEZIT HLUK!

Získáte-li doklad o provozování nadlimitního zdroje hluku bez povolení, krajský hygienik nebo nadřízený orgán uplatní jako orgán státního dozoru svoje pravomoci (např. zákaz činnosti, odnětí povolení, pokuta). Proti postupu hygienické stanice se lze bránit stížností na nadřízený orgán (tj. Ministerstvo zdravotnictví ČR). V případě, že jste vlastníkem nemovitosti v sousedství hlučné komunikace, lze se také domáhat snížení hluku žalobou u soudu (tzv. sousedská žaloba vyplývající z porušení § 127 OZ). Předpokladem pro tuto žalobu je tedy to, že Vás vystavení nadlimitnímu hluku ohrožuje na výkonu svých práv (tj. práva na nerušené užívání svého majetku a práva na příznivé životní prostředí). V tomto případě může soud přímo nařídit, aby se Váš hlučný „soused“ hluku zdržel. Vhodné je spojit se s dalšími sousedy, jež hluk z dopravy v sousedství také obtěžuje. O konkrétních okolnostech nebo jiném vhodném právním postupu se poraďte s právníkem nebo odbornou organizací zabývající se danou problematikou, např. Ekologický právní servis: <http://hluk.eps.cz/>; email: tabor@eps.cz

